

El rei del Mides

Silvestre Vilaplana

Proposta didàctica

Sara Pardo Calvo

GUIA DE LECTURA *El rei del Mides*

Sinopsi

Havia intentat salvar Biel. Ho promet. Pensava que era possible, que els esdeveniments no tindrien un recorregut tan desmesurat. I em sap greu. M'hauria d'haver implicat més perquè vaig notar que les coses es descontrolaven i ell era el meu amic. Sobretot, perquè m'hauria pogut passar a mi, o perquè potser demà et passarà a tu si no estàs alerta. Un dia va aparèixer el Mides al barri. Vinil exterior de colors llampants, una porta opaca que semblava amagar els secrets més recòndits i incitants i un horari tan extens que feia la sensació que l'establiment no tancava mai. Al començament no li vam fer cas. Teníem una vida i aquell local de llums fluorescents no combinava bé amb els estudis de secundària. Però després tot va canviar. Una mala idea fa que la roda de la Fortuna es pose en marxa i que esclaten els esdeveniments més impensats...

Autor

Silvestre Vilaplana (Alcoi, 1969) és un dels noms més consolidats de la literatura valenciana actual. Llicenciat en Filologia Catalana i professor de secundària, ha conreat poesia, assaig i narrativa per a adults i per a joves. Ha guanyat premis com el Serra d'Or, el Premi Nacional de Poesia Miguel Hernández, el Premi Miquel Martí i Pol o el Premi Ciutat d'Alzira. En narrativa per a joves ha publicat nombroses obres com *La mirada d'Al-Azraq*, *Les cendres del cavaller*, *La frontera negra*, *El triangle rosa* o *La música del diable* (Premi Gran Angular, 2020). Amb *El rei del Mides* ha rebut el 45é Premi Enric Valor de narrativa juvenil.

Al següent enllaç trobaràs altres obres escrites per Vilaplana.

Consulta'l i després relaciona cada obra amb la informació corresponent.

<https://www.lardelllibre.cat/cat/autor/vilaplana-silvestre/>

Informació	Títol
La fossa comuna no sols conté cadàvers, també alguna altra sorpresa.	<i>1. Suburbis del paradís</i>
Ens narra la relació epistolar entre el gran cavaller i autor valencià i el seu amic.	<i>2. La música del diable.</i>
La desaparició d'un avi i un codi QR.	<i>3. La mirada de l'impostor.</i>
La inspectora A. Lavila haurà d'enfrontar-se ara a la brutal mort del seu pare.	<i>4. Els ossos soterrats.</i>
L'enigmàtic correu electrònic.	<i>5. Les cendres del cavaller.</i>

Orientacions didàctiques i metodològiques.

L'activitat lectora necessita una sèrie d'estratègies i operacions mitjançant les quals assolir un dels seus objectius: la comprensió eficient. Però, a més a més, aquest recurs ens proporcionarà un valuós cop de mà per a transmetre el secret que amaga cada llibre i el valor del món que hi podem descobrir darrere mitjançant la lectura. Les següents activitats pretenen motivar l'alumnat fent que s'adone que aquesta tasca que se li proposa és molt més que acomplir un aspecte del currículum. Llavors, per tal d'aconseguir aquest objectiu us fem una proposta variada per tal que es pugui adaptar a diverses necessitats i que l'alumnat se senti protagonista i, per tant, se li transmeti el gust per llegir. A més a més, els exercicis proposats han estat pensats amb l'objectiu que els joves facen ús de les quatre destreses bàsiques perquè que aquest esdevinga un parlant més competent.

En aquesta proposta didàctica les activitats estan dividides en tres blocs:

I. ***Abans de la lectura.*** Aborda les expectatives que creen en el lector els elements externs.

- Portada.
- Recerca i expressió oral.
- Fitxa tècnica.

II. ***Durant la lectura.*** Activitats com la recerca de paraules o expressions desconegudes per reforçar la comprensió de l'obra.

- Preguntes de contingut.
- Encreuat.

III. Després de la lectura . Exercicis que responen bàsicament a tres objectius:

1. Entendre el missatge que se'ls vol transmetre.
2. Aprofundir en el coneixement de la llengua a partir de les expressions i l'estil de la novel·la.
3. Entretenir i convidar el lector a explorar nous camins i temes diversos a partir d'algun aspecte esmentat al text, això sí, sempre tenint en compte els coneixements previs que se li suposa al lector al qual s'adreça la narració.
 - Comprensió lectora: tema, resum per capítols i argument.
 - Anàlisi dels elements de la narració: tipologies textuais, personatges, tipus de narrador i espai.
 - Música i literatura.
 - Reflexió i empatia.
 - Escriptura creativa.
 - Valoracions finals i interpretació de l'obra.

I. Abans de la lectura

Observa la portada

1. Què et suggereix la imatge de la portada?

2. Fixa't en el títol. A quin subgènere (terror, aventures, amor, misteri...) creus que pertany aquest llibre? Per què?

3. A la portada apareixen, d'una banda, dues il·lustracions que corresponen a una figura cadavèrica i la pantalla d'una màquina escurabutxaques i d'altra, el títol del llibre. Quina relació poden tenir amb la novel·la?

4. Quin creus que serà el tema principal del llibre?

Activitat de recerca i expressió oral.

Saps qui fou el rei Mides? Investiga-ho i després fes una breu exposició oral per contar la història d'aquest rei a la resta de companyes.

Completa la fitxa tècnica del llibre.

Títol:
Autor:
Editorial: Col·lecció: Núm.:
Data de la 1a Edició:
Nombre de pàgines:
Tema/gènere:
Argument:
Valoració personal:

II- Durant la lectura

a) A mesura que vages llegint el llibre has d'anar contestant les preguntes següents:

Qui narra els fets i quina relació l'uneix al protagonista de la història?

Per quin motiu necessita diners Biel? Els obté? Podríem dir que aquest és l'inici de la seua addicció a?

Què és “*El Mides*”?

Quins són els entrebancs diaris als quals ha d'enfrontar-se Joan?

Qui és Mara?

Qui és Conill i quin paper té en la història?

Qui és Aleksei Ivanovitx i quina relació té amb Biel?

Qui diu i en quin sentit “*empollar és l'únic que ens permetrà la sortida d'aquest gueto*”?

Quina afició secreta té Joan?

Per què es diu que Ivanovitx “blanqueja diners” al local del Mides?

Què fa Biel per pagar el gran deute que té amb el rus i quina relació té amb açò Wang?

Després de barallar-se amb Biel, Joan es refugia en la música. Quin cantant escolta? Tradueix al valencià les línies de la cançó que apareixen en anglés, (pàgina 73). Investiga quin és l'estil musical que el defineix i alguna de les seues cançons més reconegudes.

Digues qui diu l'oració següent i contextualitza-la “*un barri per on passejar sovint es convertia en una gimcana*”.

Qui ataca Joan una nit dels quals afirma que “*eren merda social*”? (pàgina 89)

Quina il·legalitat li mana a fer Aleksei a Biel a les rodalies del seu institut per pagar-li el deute?

Quina dura i transcendental decisió final ha de prendre Joan per ajudar Biel?

Què és “*Llum de mar*” i a qui va adreçat? Quina diva esdevé la inspiració d'aquest?

Finalment, que decideix fer Biel per acabar amb la desesperant situació i amb Ivanovitx?

Ho aconsegueix amb èxit?

Com es reconcilien Joan i Biel?

Què li proposa Joan a Biel per pagar definitivament el seu deute amb el rus?

Ivanovitx pren represàlies contra Biel per inculpar-lo? Quines conseqüències té aquesta venjança?

Quin és el desenllaç de la història ? Pots resumir-lo en quatre línies.

.....

.....

.....

.....

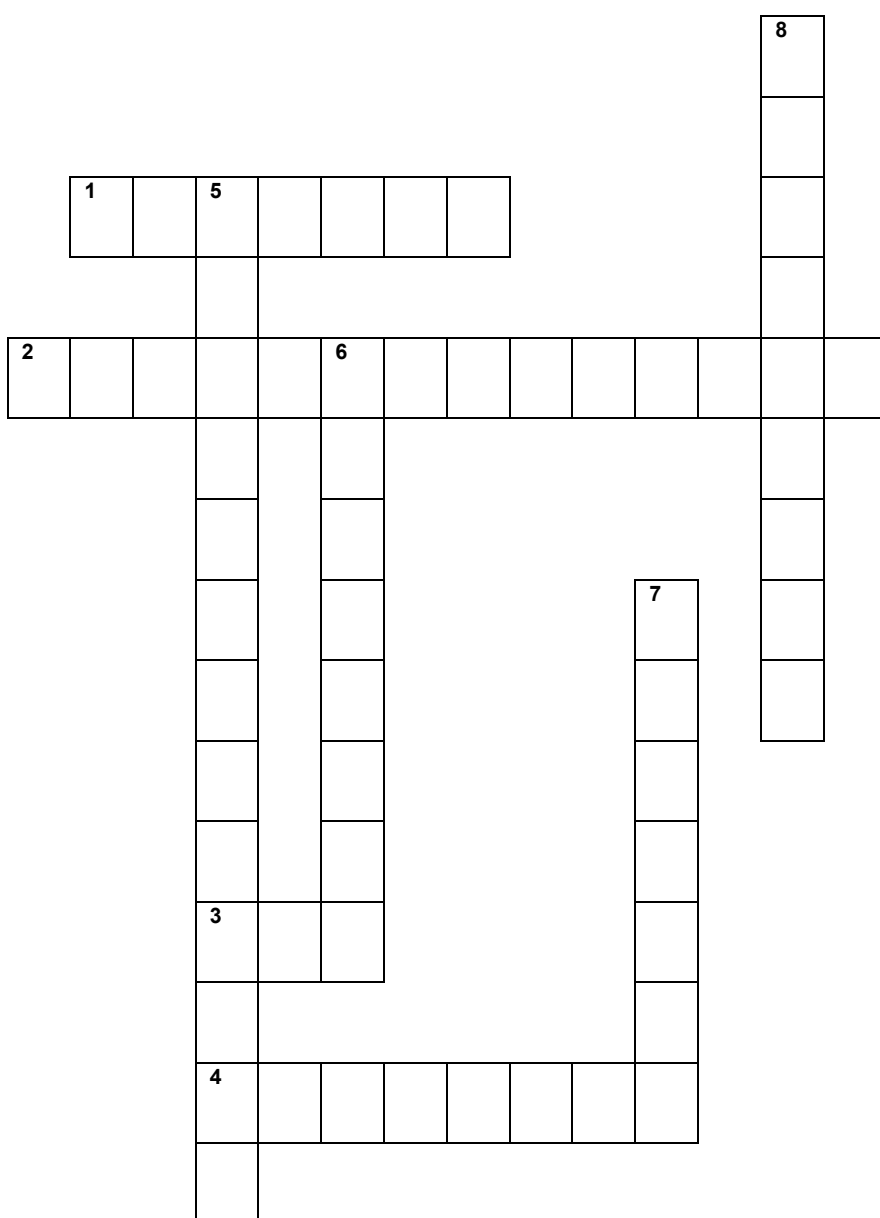
Completa l'encreuat amb mots que defineixen sentiments derivats de l'addicció al joc.

Horitzontals (d'esquerra a dreta)

1. Estat clínic de tristesa profunda i manca d'esperança.
2. Sentiment de pèrdua de l'autoestima on la persona es considera incapaç.
3. Enuig intens, irritació profunda.
4. Estat de nerviosisme constant, més fort quan no es pot jugar o es tenen deutes.

Verticals (de dalt a baix)

5. Reaccionar amb impaciència davant de qualsevol frustració diària.
6. Resposta emocional d'humiliació a causa de l'addicció.
7. Estat de patiment continuat i obsessiu generat per la dependència al joc .
8. Dependència absoluta i impossibilitat de controlar l'impuls de jugar.

III. Després de la lectura.

Tema

La primera pregunta que ens fem quan llegim un text és: de què tracta?, quina idea vol transmetre'ns l'autor? Així doncs, comprova si has encertat el tema de la novel·la.

Si no ho has fet torna a redactar-lo i, si eres capaç, determina els motius secundaris. A continuació exposa els resultats amb els teus companys.

- El tema és:

.....

.....

- Els motius secundaris són:

.....

.....

Resum

Sintetitza en un parell de línies els contingut de cada capítol o allò que més t'haja cridat l'atenció de cadascun d'aquests.

Cap.1	
Cap.2	

Cap.3	
Cap.4	
Cap.5	
Cap.6	
Cap.7	
Cap.8	
Cap.9	
Cap.10	
Cap.11	
Cap.12	
Cap.13	

Cap.14	
Cap.15	
Cap.16	
Cap.17	
Cap.18	
Cap.19	
Cap.20	
Cap.21	
Cap.22	
Cap.23	
Cap. 24	

Cap.25	
Cap.26	
Cap.27	
Cap.28	
Cap.29	
Cap.30	
Cap.31	
Cap.32	
Cap.33	
Cap.34	
Cap.35	

Cap.36	
Cap.37	

Argument

Et proposem que redactes l'argument en un màxim de vuit línies. Per fer aquesta activitat pots ajudar-te del resum de cada capítol que has fet anteriorment.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Anàlisi dels elements de la narració

Tipologies textuais.

Habitualment en una novel·la hi ha diferents seqüències textuais o modes del discurs. Localitza almenys un exemple de cada i copia'l. No oblidés indicar en quina pàgina podem trobar cada fragment.

Narració: text en el qual predomina l'acció, els arguments són més àgils i els fets s'esdevenen amb major rapidesa.

.....

.....

.....

.....

.....

La descripció: paràgraf on s'explica amb detall com són els personatges, els seus pensaments, els ambients... Amb aquest tipus de seqüència podem formar-nos una idea mental clara de com són els personatges o els llocs on esdevé l'acció.

.....

.....

.....

.....

.....

El diàleg: és la transcripció de les converses que mantenen els personatges. Amb ells l'obra adquireix major verisme i el lector se sent més proper a la història. Alhora que se li dona més dinamisme.

.....

.....

.....

.....

.....

Personatges

Esmenta quatre personatges que tinguen rellevància a la història, fes-ne una relació (ubica'l dins l'argument) i defineix-lo amb quatre adjectius .

Personatge 1.

Personatge 2.

Personatge 3.

Personatge 4.

Tipus de narrador

Ara toca saber quin tipus de narrador hi tenim a aquest text. Endavant!

a) El narrador explica la història en primera o tercera persona? Quin tipus de narrador hi trobem? Qui és el narrador? Raona la teua resposta i posa un parell d'exemples.

.....

.....

.....

b) Copia un fragment on s'observe clarament el tipus de narrador que hi trobem.

.....

.....

.....

.....

Espai

Defineix l'espai on transcorre la història, l'entorn on conviuen els protagonistes.

Macroespai:

.....

.....

.....

Microespais:

.....

.....

.....

.....

Com t'imagines el local de joc *El Mides*? Atreveix-te i fes una il·lustració que s'ajuste a la teua imaginació a partir de les descripcions que ens aporten al llibre.

Riquesa lèxica. Amplia el teu vocabulari

Aquestes són algunes paraules que apareixen al llibre. Busca al diccionari el significat d'aquelles que no conegues. Si et serveix d'ajuda, pots buscar-la al llibre i veure-la en el seu context per a poder entendre-la millor. Després escriu-ne un sinònim.

S'esvaní (pàg.20):

Llefiscosos (pàg.50):

Embranzida (pàg.53)

Cot (pàg.70):

Fons voltor (pàg.100):

Escarmentant (pàg.116):

Tripijocs (pàg.119):

Tafaner (pàg. 130):

Etèria (pàg.140):

Estabornit (pàg.181):

Música i literatura

Poseu-vos per parelles. Trieu un episodi o alguna escena del llibre que vos haja agradat i busqueu una cançó adient per a aquest episodi. Es tracta de crear la banda sonora pròpia d'aquest capítol. Després compartiu-ho amb la resta de la classe.

Reflexió i empatia

Com actuaries si un amic o familiar fora ludòpata? Faries el mateix que Joan? Com creus que podries ajudar-lo?

Expressa-ho en cinc línies aproximadament.

.....

.....

.....

.....

.....

Escriptura creativa. Tria una de les opcions que tens a continuació.

Inventa't un final alternatiu a l'obra. (cinc línies)

Afig a la història un personatge inventat. Dona-li veu en un dels episodis de l'obra.

Dissenya una nova portada per al llibre.

Elabora una publicació per a una xarxa social recomanant la novel·la.

Escriu les dues primeres estrofes d'una de les poesies del poemari de Joan.

1a estrofa

2a estrofa

Valoracions finals.

Amb quin personatge t'has identificat més? Per què?

.....

.....

.....

Escriu una frase o fragment que t'haja agradat especialment i explica per què.

.....

.....

.....

Interpretació de l'obra.

Quin creus que és el missatge principal que vol transmetre l'autor? Relaciona'l amb la llegenda del rei Mides.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Entra a l'enllaç següent , escolta el que ens conta Vilaplana i sabràs quina és la intenció social i la finalitat que el portaren a escriure aquesta novel·la?

<https://www.facebook.com/share/r/1K9jaKV5uV/>

